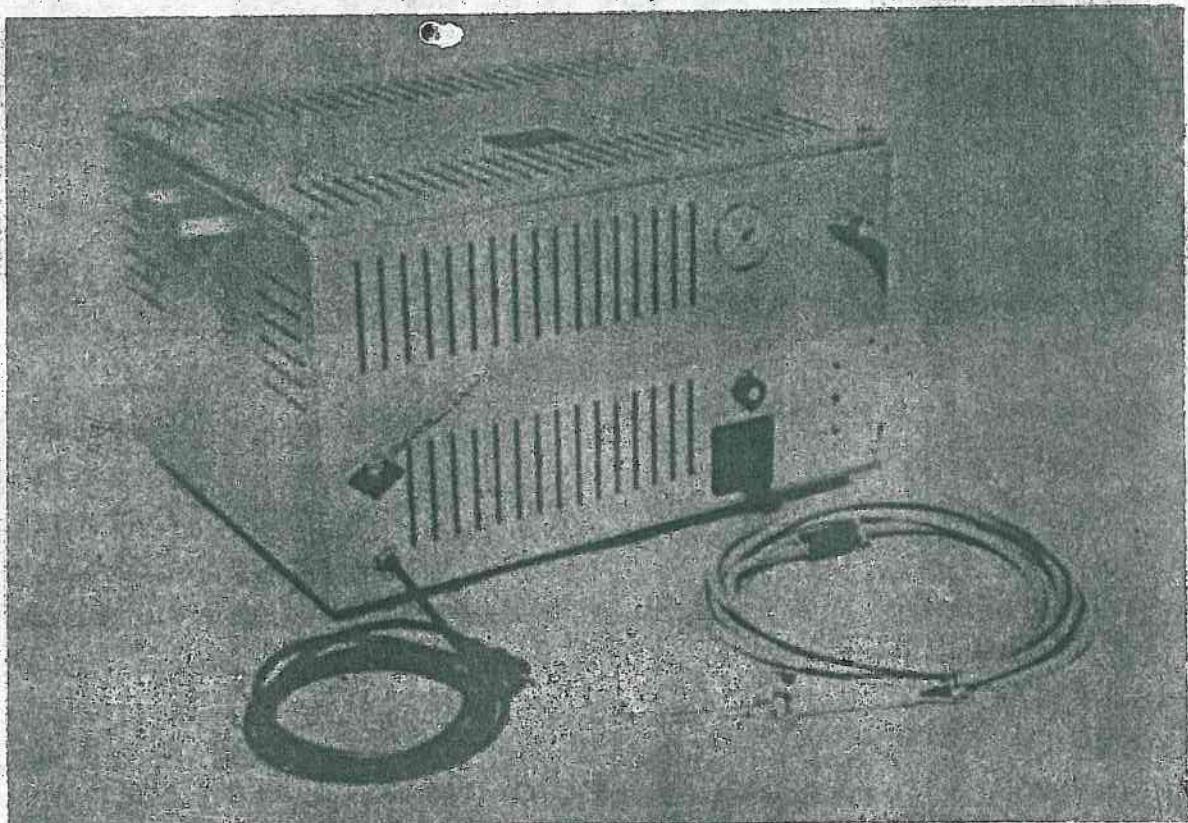

ZSE PRAHA

NÁVOD K OBSLUZE KYSLÍKOVO-DÍKOVÉ SVÁŘEČKY TYP Y003

MEZ FRENŠTÁT
koncernový podnik
744 11 Frenštát p.R.
tel.: 5041-46
telex: 52230

VYD.: 7/87

ing. Sačovský
s. Vočáka - kontroloř
Máťus - OTS

1. Úvod:

Při práci s kyslíkovodíkovou svářečkou Y003 je využíván vodíkový plamen vznikající spalováním vodíku vyvíjeného přímo ve svářečce elektrolyticky z vody.

Svářečka je dodávána ve dvou provedeních, v provedení bez ventilátoru s označením Y 003/201 a v provedení s ventilátorem Y003/202.

2. Možnosti použití:

Svářečku je možno použít všude tam, kde není požadována mimořádná kvalita svaru. Použití je možné např. v silně či v slaboproudé elektrotechnice, při výrobě bižutérie, v klenotnictví, zubní protetice, k natavování skla či svařování plechu do tl. 2 mm.

3. Základní technické údaje:

Napětí, frekvence	220 V, 50 Hz
Proud	16 A
Příkon	3 500 VA
Provozní tlak do	100 kPa
Maximální teplota plamene cca	3 323 K (3 050°C)
Maximální náplň elektrolyzérů	6,5 l
Maximální náplň směšovače	0,75 l
Rozměry svářečky	585 x 500 x 360mm
Hmotnost svářečky	63 kg
Max. vyvíjené množství plynné směsi (v litrech)	600/hod.

4. Technické řešení:

Princip zařízení je zřejmý z přiloženého schématu. Jednotlivé konstrukční skupiny jsou uloženy v plechové svařované nádobě, přičemž elektročást je uložena v prostoru odděleném od mechanické části. Nádoba je uzavřena plechovým víkem.

4.1 Bipolární elektrolyzér.

Elektrolyzér slouží k elektrolytickému vyvíjení plynné kyslíkovodíkové směsi. Je složen ze dvou ocelových čelních vík,

mezi nimiž jsou střídavě seřazeny pryžové kroužky a plechové elektrody. Kroužky jsou z pryže odolávající louhu a zvýšené teplotě a slouží současně jako bezpečnostní prvek pro případ zvýšení tlaku.

Víka, pryžové kroužky a elektrody jsou staženy ocelovými svorníky, které jsou izolovány polyamidovou trubkou. Na předním víku jsou hadicové nástavce, na nichž jsou nasazeny polyamidové trubičky sloužící k přívodu elektrolytu do elektrolyzéru a k odvodu plynné směsi.

4.2 Plnící nádoba.

Plnící nádoba slouží k plnění elektrolyzéru elektrolytem. Sestává ze dveří vík, mezi nimiž jsou střídavě seřazeny pryžové kroužky a mezikusy. Celok je stažen ocelovými svorníky. Na prostředním meziku je přivařeno nalévací hrdlo, které je uzavřeno kovovou zátkou se závitem. Na jednom víku jsou hadicové nástavce pro připojení trubiček vedoucích k elektrolyzéru, na druhém je přivařen vývod se šroubením pro připojení manometru, šroubením pro připojení tlakového čidla a hadicovým nástavcem, na němž je nasazena trubička k odvodu plynné směsi ze svářečky.

4.3 Regulátor tlaku.

Regulátor tlaku slouží k zapínání a vypínání elektrolýzy podle nastaveného pracovního tlaku. Žádaný tlak se nastaví podle povahy práce pomocí potenciometru, jehož ovládání je vyvedeno na panel. Maximální přípustný tlak směsi je 150 kPa. Signifikace zapnutí a dosažení zvoleného tlaku je prováděna pomocí diod LED. Diodou LED je rovněž signalizováno přehřátí elektrolyzéru (překročení teploty $60^{\circ} C$).

4.4 Směšovač.

Směšovač sestává z víka a dna, mezi nimiž jsou střídavě seřazeny 3 pryžové kroužky a 2 mezikusy, přičemž celok je stažen ocelovými svorníky. Směšovač je umístěn v plechovém obalu zvenčí na nádobě svářečky. Na víku směšovače je šroubení pro přívod a odvod plynné směsi a rovněž plnící hrdlo uzavřené ocelovou zátkou se závitem. V mezikusech jsou v návarcích našroubovány

dva stavoznaky, které slouží ke kontrole množství redukčního činidla.

4.5 Pojistka proti zpětnému šlehnutí plamene.

Před vstupem plynné směsi do hořáku je instalována na hadici pojistka proti zpětnému šlehnutí plamene do systému svářečky. Pojistka sestává ze dvou sešroubovaných dílů, v nichž je vložen váleček z brusného materiálu. Funkce pojistky značně snižuje nebezpečí prošlehnutí plamene do směšovače či plnící nádoby a následnou činnost pryžových kroužků jako pojistky.

4.6 Hořák.

Se svářečkou je dodáván hořák ze soupravy L 84 s pěti hořákovými nástavci. Jeden přived k hořáku je zaslepen. Není dovoleno zaslepení odstranit a na přived připojit jiné plynné médium bez souhlasu výrobce. Dle povahy práce je možno využít běžné soupravy pro svařování kyslíkoacetylénovým plamenem (např. U5). Kyslíkovou přípojkou je opět nutno zaslepit. Maximální povolená velikost hořákového nástavce je 1 - 2.

5. Uvedení svářečky do provozu.

5.1 První plnění svářečky.

Svářečka je dodávána v nenaplněném stavu.

**PRVNÍ PLNĚNÍ SVÁŘEČKY ELEKTROLYTEM A REDUKČNÍM ČINIDLEM
SMÍ PROVÁDĚT POUZE OSOBA K TOMU OPRÁVNĚNÁ A POVĚŘENÁ
VÝROBCEM.**

5.2 Provozní doplňování svářečky.

Doplňování elektrolytu se provádí následujícím způsobem:

- hlavní vypínač se otočí do polohy 0
- svářečka se odpojí od elektrické sítě
- otevření hořáku způsobí vypuštění případného plynu. Na manometru se provede kontrola, zda tlakový systém je bez tlaku.
- sejmě se víko nádoby
- svářečka se nakloní do plnící polohy, ve které se zajistí otočnou vzpěrou

- odšroubuje se zátka plnící nádoby
 - plnícím hrdlem se nalévá destilovaná voda. Vždy po nalití 1/2 l vody se vyčká vyprázdnění plnící nádoby a teprve po té se pokračuje v nalévání. Neodteká-li voda do elektrolyzéru, tzn. ustálí-li se hladina v plnící nádobě, ukončíme nalévání.
 - svářečku dáme zpět do pracovní polohy
 - měs zbylou v plnící nádobě odsajeme (nejlépe násoskou, pipetou a pod.) a uschováme ji pro další plnění.
- PRVNÍ NÁPLŇ ELEKTROLYZÉRU OBSAHUJE HYDROXID DRASELNÝ -
POZOR NA POTŘÍSNĚNÍ !**
- zašroubuje se zátka plnícího hrdla a přišroubuje se víko nádoby.
- Doplňování redukčního činidla se provádí následovně:
- svářečku vypneme a odpojíme od elektrické sítě
 - vypustíme plyn z tlakového systému svářečky (viz doplnování elektrolytu).
 - odšroubujeme zátku plnícího hrdla směšovače
 - redukční činidlo (líh) doplníme do poloviny horního stavu - znaku
 - zašroubujeme zátku směšovače

5.3 Zapnutí vyvíjení.

Před zapnutím svářečky je nutno zkontrolovat, zda tato je ve vodorovné poloze.

Dle povahy práce se určí pracovní tlak směsi.

Hadice s hořákem se připojí přímo na vývod ze svářečky nebo na vývod ze směšovače (viz obr. 1.).

Pro práci bez směšovače je na šroubení 7 našroubována matice 4 a matice 5 je našroubována na šroubení 3. Při práci se směšovačem je matice 4 našroubována na šroubení 3 a matice 5 na šroubení 7.

Potenciometr se nastaví na maximální hodnotu, poté se svářečka připojí k elektrické sítí a hlavní vypínač se nastaví do polohy I. Přívod elektrického proudu je signalizován diodou LED s označením ZAPNUTO.

Vyvíjení je signalizováno diodou LED s označením VYVÍJENÍ.

Na manometru kontrolujeme tlak. Po dosažení zvoleného pracovního tlaku zvolna stahujeme potenciometr až do chvíle, kdy dioda

VYVÍJENÍ zhasne. Potenciometr ponecháme v této poloze.
Svářečka je připravena k práci.

6. Provozní zásady.

Během provozu svářečky je nutné dodržovat tyto zásady:

- svářečku je nutno provozovat pouze ve vodorovné poloze
- každý týden je nutno kontrolovat těsnost jednotlivých vnějších spojů mydlehou vodou nebo vodou s jinými pěnivými prostředky
- je bezpodmínečně nutné dodržovat bezpečnostní předpisy pro svařování (ČSN 050610)
- svářečku smí obsluhovat pouze osoba splňující podmínky ČSN 050610 (čl. 9,10,12)
- při signalizaci přehřátí nechat přístrej vychladnout. Uzavřít ventil přívodu plynu na hořáku a hlavní vypínač přepnout do polohy 0.
- odstraňování poruch může provádět pouze osoba pověřená výrobcem
- kontrolu těsnosti vnitřního systému svářečky provádět před zahájením každé směny takto:

- potenciometrem nastavit tlakovou hladinu 100 kPa
- při uzavřeném ventilu hořáku musí dioda **VYVÍJENÍ** po dosažení a ustálení tohoto tlaku zůstat trvale zhasnutá
- únik plynu je provázen charakteristickým zápachem

UPOZORNĚNÍ :

PŘI POUŽITÍ VĚTŠÍCH HOŘÁKOVÝCH NÁSTAVCŮ (NAPŘ. 1 - 2) DODÁVÁ SVÁŘEČKA POTŘEBNÉ MNOŽSTVÍ SMĚSI AŽ PO DOSAŽENÍ PROVOZNÍ TEPLOTY. DOSAŽENÍ PROVOZNÍ TEPLOTY JE PROVÁZENO USTÁLENÍM NASTAVENÉHO TLAKU .
OBSLUZE JE ZAKÁZÁNO PROVÁDĚT JAKÉKOLIV ZÁSAHY DO SVÁŘEČKY.

7. Ukončení provozu.

Při zhášení plamene je nutné dodržet následující postup:

- hlavní vypínač přepnout do polohy 0
- vyhořením směsi nechat poklesnout tlak na 30 kPa
- po dosažení tlaku 30 kPa zhasnout plamen uzavřením ventilu hořáku
- po zhasnutí plamene znovu otevřít ventil hořáku a odfeuknout zbytek směsi a ventil uzavřít

PŘI DELŠÍM PŘERUŠENÍ PRÁCE A VŽDY, KDYŽ SE PRACOVNÍK VZDÁLÍ Z PRACOVÍSTĚ A PO SKONČENÍ PRÁCE MUSÍ BYT SVÁŘEČKA VYPNUTA A PŘÍVOD SMĚSI DO SMĚŠOVAČE ODPOJEN OD VÝVODU ZE SVÁŘECKY. (při chladnutí svářečky by mohlo dojít k nasáti lihových par do elektrolyzérů).

8. Záruční doba, záruční opravy.

Yárobce ručí za správnou funkci zařízení 6 měsíců od uvedení do provozu, nejdéle však 12 měsíců ode dne splnění dodávky (prodejní organizací).

Výrobní podnik dle charakteru závady sdělí reklamujícímu, zda bude závada ostraňena pracovníkem výrobního podniku nebo zda musí být zařízení zasláno k opravě do výrobního podniku. Neodborným zásahem může být zařízení poškozeno.

Opravy svářeček v záruční době provádí v souladu s ustanoveními hospodářského zákoníku výrobce svářečky
ZSE - MEZ Frenštát k.p.

9 Bezpečnostní předpisy

Svářečku mohou obsluhovat pouze pracovníci seznámení v rozsahu své činnosti s předpisy ozecházení s el. zařízením dle vyhl. 50/78 Sb.

Zařízení je možno připojit pouze na síť 1+PE+N , 220V/50Hz , 16A se středním a ochranným vodičem a ochránou před nebezpečným dotykovým napětím dle ČSN 34 10 10.Je možno použít ochrany nulováním , zemněním v soustavě s uzemněným nulovým bodem a chráničem v soust. s uzemněným nulovým bodem.

PŘED SEJMUTÍM KTERÉHOKOLIV KRYTU (PŘI PLNĚNÍ , ČISTĚNÍ NEBO JAKÉKOLIV JINÉ ÚDRŽBĚ) JE NUTNO VYPNOUT HLAVNÍ VYPÍNAČ A SVÁŘEČKU ODPOJIT OD SÍTĚ VIDLICÍ .

Opravy mohou provádět pouze pracovníci pověření výrobním podnikem s kvalifikací podle §6 vyhlášky 50/78 Sb.

Související normy a předpisy.

- ČSN 05 0610 "Bezpečnostní ustanovení pro svařování plamenem a řezání kyslíkem."
- ČSN 33 0010 Elektrotechnické předpisy. Elektrická zařízení, Rozdělení a pojmy.
- ČSN 33 0300 Elektrotechnické předpisy. Druhy prostředí pro elektrické zařízení.
- ČSN 33 0330 Krytie elektrických zariadení. Predpisy a metody skúšania.
- ČSN 33 0160 Elektrotechnické předpisy. Značení vodičů a svorek.
- ČSN 34 0165 Předpisy pro značení holých a izolovaných vodičů barvami nebo číslicemi.
- ČSN 34 1010 Všeobecné předpisy pro ochranu před nebezpečným detykovým napětím.
- ČSN 33 2200 Elektrická zařízení pracovních strojů.
- ČSN 34 0350 Předpisy pro pohyblivé přívody a pro šňůrová vedení.
- ČSN 34 3100 Bezpečnostní předpisy pro obsluhu a práci na elektrických zařízeních.
- ČSN 34 3108 Bezpečnostní předpisy pro zacházení s elektrickým zařízením pracovníky seznámenými.
- ČSN 34 1020 Předpisy pro dimenzování a jištění kabelů.

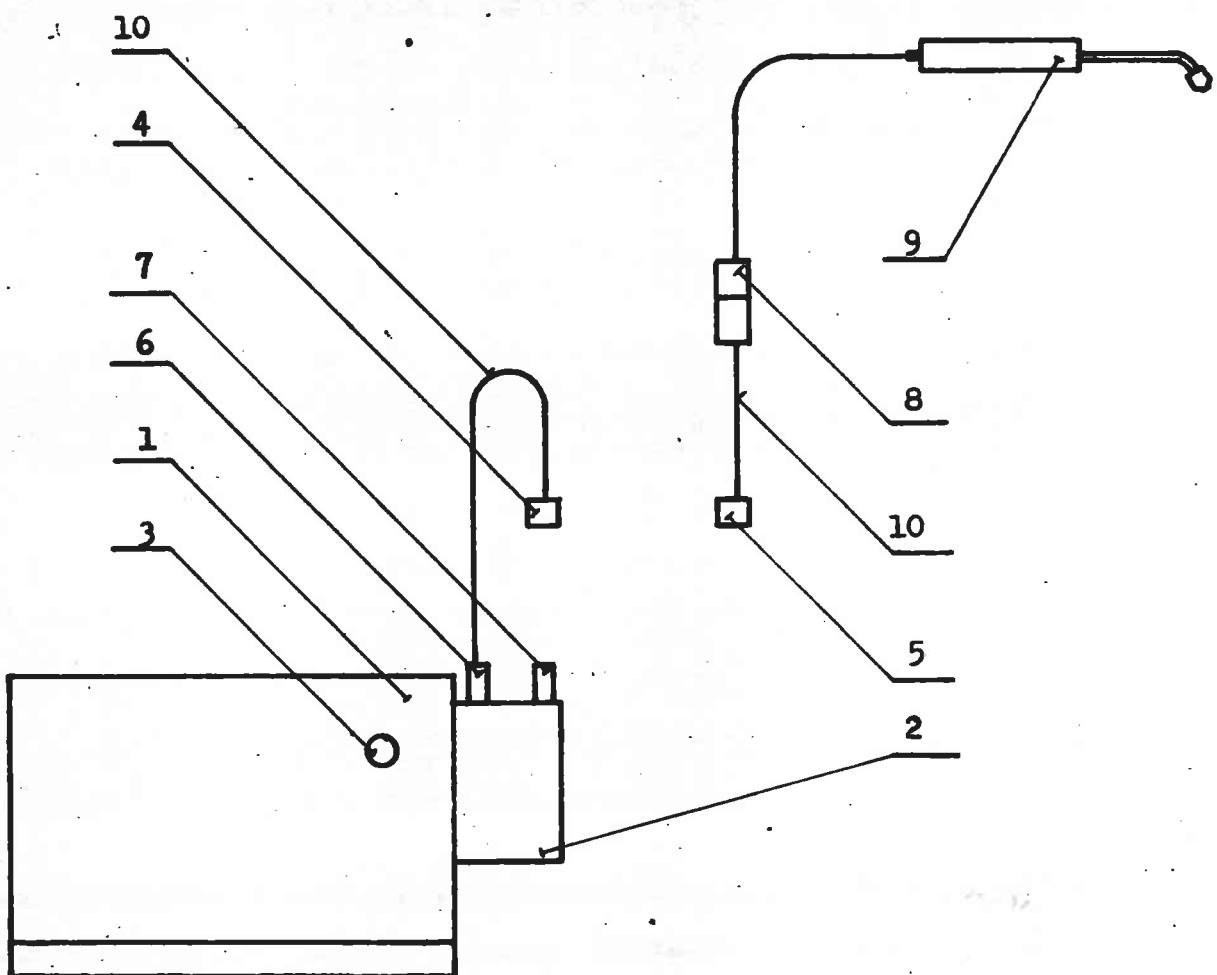
Vyhlaška 50/78 Sb. o odborné způsobilosti v elektrotechnice.

Vyhlaška 48/82 Sb., kterou se stanoví základní požadavky k zajištění bezpečnosti práce a technického zařízení.

Příklady nejběžnějších poruch.

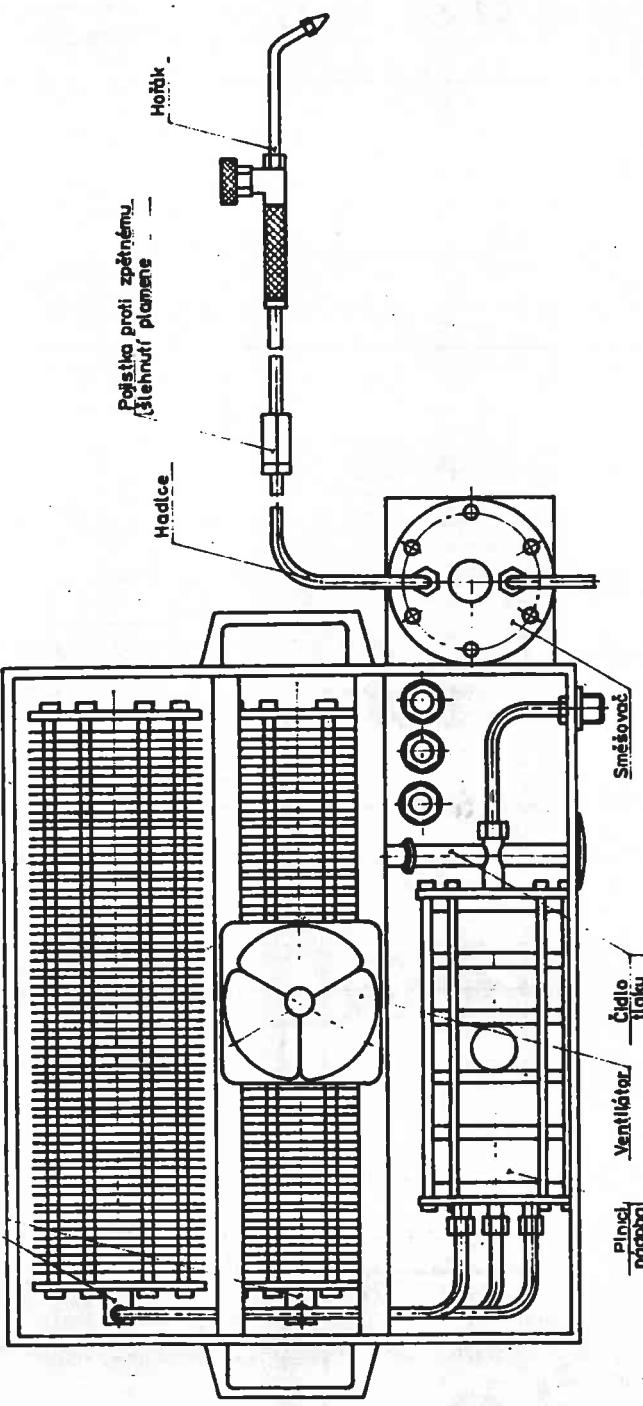
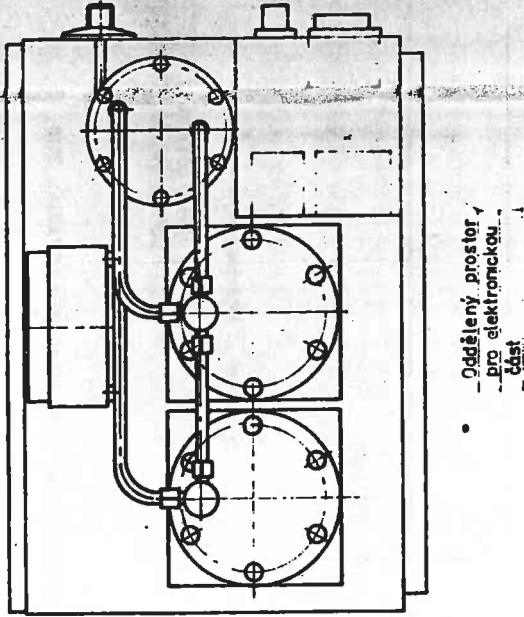
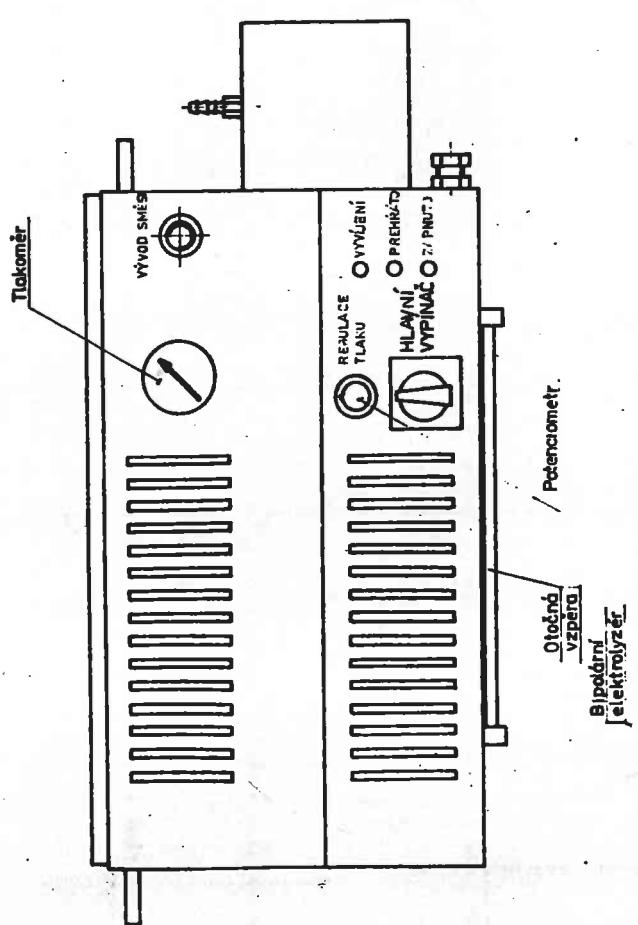
Porucha	Příčina	Způsob odstranění
1. Plamen samovolně zhasíná	Netěsnost systému. Nedostatek destil. vody. U menších trysek velký provozní tlak.	Prověde pověřená osoba. Dolit destilovanou vodu. Snížení provozního tlaku.
2. Klesá intenzita plamene	Netěsnost systému. Nedostatek destil. vody.	Plati stejně zásady jako v případě 1.
3. Po zapojení přístroje "ZAPNUTO"	Vadná některá z pojistek.	Odstření pověřená osoba.
4. Přístroj je pod tlakem, plamen nelze zapálit nebo plamen hoří s malou intenzitou	Uopená hadicová pojistka nebo hadice Vzduch v plnicí nádobě nebo v hadici	Odpojit hadici od přístroje a profouknout tlakovým vzduchem. Zapnout svářečku, otevřít hořák a odfouknout.
5. Plamen syčí, prská nebo zhasíná.	Netěsnost hořákového ventilu nebo sporně uzažená tryska	Utáhnout ventil nebo trysku

Obr. 1.

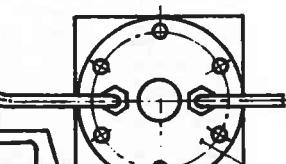
- 1 - svářečka
- 2 - směšovač
- 3 - výstup směsi
- 4 - matice
- 5 - matice
- 6 - šroubení přívodu směsi do směšovače
- 7 - šroubení výstupu směsi do směšovače
- 8 - pojistka proti zpětnému šlehnutí plamene
- 9 - hořák
- 10 - hadice

SCHÉMA KYSLIKOVODÍKOVÉ SVÁŘECKY Y 003

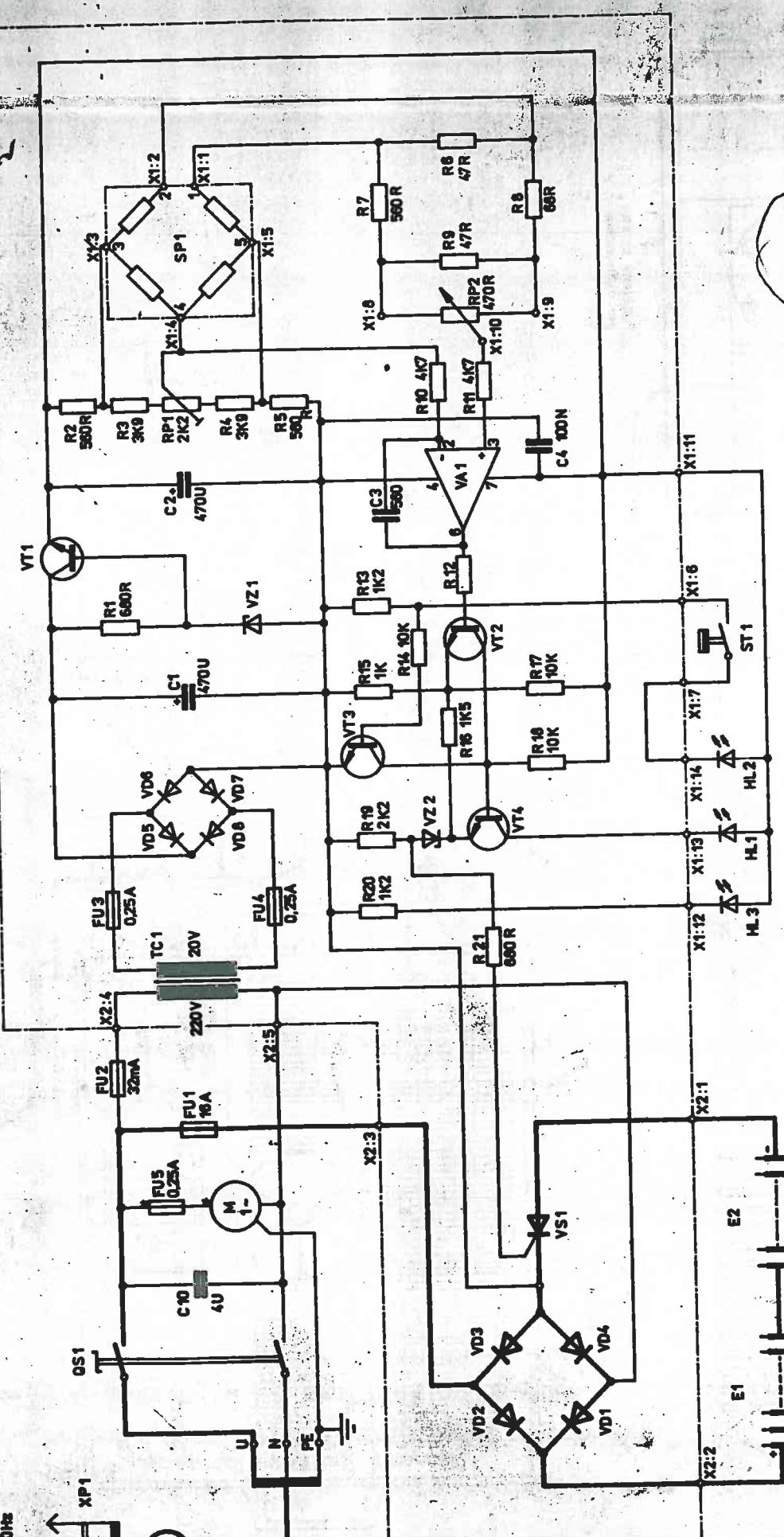

Pojska proti zpřehněmu
[zlehnutí plamene]

Hodice

1+PE N
220 V/50 Hz
16 A

KT 708
E1 E2

KZ 280/5V6
KA 1732
KA 1432
KA 1132

KZ 280/16
KFY 46
MAA 71

TM 610/01

1 PLATÍ PRO PROVEDENÍ S VENTILÁTOREM MEZAXIÁL 3110

PRVKY UMÍSTĚNÉ NA OVLADACÍM PANELU:
 DS 1 - Hlavní vypínač
 RP 2 - Regulace tlaku
 HL 1 - Vývíjení
 HL 2 - Přehrátlo
 HL 3 - Zapnutí

ELEKTRICKÉ SCHÉMA

SCHÉMA PLYNOVÉHO ROZVODU

